

Asia: VN/24399/2023

Edunvalvontalainsäädännön ajantasaistaminen; työryhmän mietintö

Laki edunvalvontavaltuutuksesta (valtuutetun esteellisyys 17 §, omaisuuden lahjoittaminen 18 §, suhde eräisiin muualla laissa oleviin valtakirjaa koskeviin säännöksiin 20 §, edunvalvojan määrääminen valtuutetun tehtäviin 21 §, voimaantulosäännös)

Lausuntonne ehdotetuista säännöksistä?

Pidämme esityksiä oikeasuuntaisina, mutta moni vaikeampi kokonaisuus jäi toistaiseksi vielä käsittelemättä. Suomen sosiaali oikeudellinen seura kannustaa ryhtymään jatkovalmistelussa tarvittaviin toimenpiteisiin.

Laki holhustoimesta (esteellisyysperusteiden tarkistaminen 32 §, lupasäännösten ajantasaistaminen 34 ja 34 a §, 39 §, alaikäisen edunvalvonnan rekisteröinti 66 ja 66 a §, voimaantulosäännös)

Lausuntonne ehdotetuista säännöksistä?

Pidämme esityksiä oikeasuuntaisina, mutta moni vaikeampi kokonaisuus jäi toistaiseksi vielä käsittelemättä. Suomen sosiaali oikeudellinen seura kannustaa ryhtymään jatkovalmistelussa tarvittaviin toimenpiteisiin.

Vaihtoehdot ja työryhmän harkitsemissa kysymyksiä, joihin ei ehdoteta muutoksia (mietinnön luvut 5.1 ja 5.2)

Näkemyksenne näissä luvuissa käsiteltyjen asioiden lainmuutostarpeista?

Vaihtoehdot eivät mielestämme ole toteuttamiskelpoisia.

Pääasialliset vaikutukset (mietinnön luku 4.2)

Onko teillä täydennettävää ehdotuksen vaikutusarviointeihin?

Ei ole täydennettävää.

Muuta

Onko teillä muuta lausuttavaa työryhmän ehdotukseen liittyen?

Työryhmän esitykset ovat tarpeellisia osauudistuksia. Kuitenkin Suomessa on jo yli kymmenen vuoden ajan ollut valmistelussa itsemääräämislaki, joka kokoaisi hajanaiset säännökset itsemääräämisoikeuksista yhteen ja täsmentäisi itsemääräämisoikeutta eri tilanteissa ja erilaisten väestöryhmien kohdalla. Valmistelun eri vaiheissa on syntynyt hyviä ehdotuksia, mutta jostain syystä valmistelutyö ei ole johtanut lainsäädäntöön. Viimeinen vaihe on taas uuden työryhmän perustaminen, jonka määräaika ulottuu vuoteen 2027 saakka. Seuramme muistuttaa, että itsemääräämislain säätäminen oli YK:n vammaissopimuksen edellytyksenä. Laki pitäisi saada voimaan viimeistään vuonna 2027.

Mattila Yrjö
Suomen sosiaali- ja oikeudellinen seura ry